

Motion om: Hedersvåld av Maria Danielsson, Sverigedemokraterna

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2015 -02- 11
Dnr:	106-269/2015
Till:	RI

GAPF, Riksorganisationen mot hedersvåld säger:

I de flesta kulturer är familjen den viktigaste delen av en persons liv. I många länder är familjen rangordnad utifrån kön och ålder, där de unga är underordnade de äldre och kvinnorna är underordnade männen. Den enskilda familjens status är till största del beroende av familjens heder. I sådana samhällen bedöms ofta mannens värde och status utifrån familjetillhörighet och anseende, och mannens heder är i sin tur beroende av familjemedlemmarnas uppförande. Särskilt viktig för familjens heder är de kvinnliga familjemedlemmarnas sexualitet. Kvinnornas kyskhet utgör därmed gränsen mellan heder och skam. Kvinnorna är med andra ord bärare av männens och familjens heder.

Hedersrelaterat våld definieras ofta som våld mot en kvinna som utförs av hennes make eller en manlig släkting. Det kännetecknas av att det både planeras och utförs av släktingar till den drabbade, med motivet att kvinnan har fläckat familjens heder. Förtrycket yttrar sig i sin mildaste form genom att personen inte själv får bestämma hur den ska klä sig eller vilka den ska umgås med. I sin mest extrema form utsätts personen för fysiskt våld, i värsta fall med dödlig utgång. Anledningen till att familjen känner sig vanhedrad är ofta att kvinnan haft en påstådd eller verklig sexuell relation innan hon ingått äktenskap, eller utanför äktenskapet.

FN uppskattar att det sker omkring 5000 hedersmord varje år i världen, men mörkertalet är stort. 1000 fall av hedersmord dokumenteras årligen bara i Pakistan, enligt en rapport från Amnesty.

Även om pojkar och män ofta ges större frihet än kvinnorna kan också de riskera att utsättas för hedersvåld och tvångsgifte om de bryter mot rådande normer. Det är också männen som bevakar och kontrollerar sina kvinnliga familjemedlemmar, och om de inte uppfyller dessa krav kan de själva drabbas av våld och förtryck. Homo-, bi- och transsexuella personer som lever inom hederskulturer är särskilt utsatta. Inom vissa samhällen anses det vara fel, eller rent av olagligt, att bli kär i någon av samma kön. Därför ökar risken för att utsättas för utfrysning och våld om man avviker sexuellt från samhällets normer.

Det finns samband mellan hedersrelaterat våld och förtryck och äktenskap mot en persons vilja. Föräldrar och släktingar tvingar i dessa fall en person att gifta sig genom att hota eller använda våld. I vissa fall luras barn och unga att åka utomlands, för att där bli gifta mot sin vilja.

Enligt Ungdomsstyrelsens kartläggning Gift mot sin vilja riskerar idag omkring 70 000 ungdomar i Sverige att bli gifta mot sin vilja.

När en person tvingas gifta sig mot sin vilja genom påtryckningar, våld och hot utsätts personen för oacceptabla påtryckningar som är förbjudna enligt lag i Sverige.

Uttryckt i juridiska termer kan den "övervakning" och "påverkan" personerna utsätts för handla om: frihetsberövande, tvång, hot, ofredande, misshandel.

Men att man anmäler hedersvåld till polisen hjälper sällan. Problemet är systematiskt och har mycket att göra med misslyckad integration, som hedersvåldsmördade Fadime själv skrev bara veckor innan sin död 2002:

”Med facit i handen så tror jag att det inte hade behövt gå så långt som det har gjort i mitt fall. Hade mina föräldrar fått stöd och hjälp från en nationell organisation, exempelvis Kurdiska föreningen, så hade det inte behövt bli så här. Hade samhället tagit sitt ansvar och hjälpt mina föräldrar att bli mer delaktiga i det svenska samhället så hade detta kanske kunnat undvikas. Det som har hänt mig är inget som man kan göra någonting åt men jag tror att det är viktigt att man lär sig någonting av det och gör någonting i framtiden, så att såna här fall inte upprepas.”

Det tyngsta ansvaret för att hjälpa och förebygga hedersvåld bär stadens handläggare vid socialförvaltningarna och skolpersonal som oftast är de första som möter de som utsätts för hedersförtryck. Staden kan inte längre tillåta att hedersrelaterat våld klumpas ihop inom ramen och med kostnaderna för att arbeta mot och med våld i nära relationer – kvinnofrid. Det krävs särskild kompetens för att bemöta unga som utsätts för hedersvåld. Det krävs också utbildning för skolpersonal och framförallt utbildning redan på SFI, där de som invandrar och riskerar att själva föra denna hemska tradition vidare, får veta redan från början vad som gäller i Sverige för alla svenska medborgare och vad vi bestraffar.

Kommunstyrelsen beslöt reda 2008 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att kontakta Sveriges kommuner och landsting i syfte att uppmana dem att initiera en kommungemensam diskussion kring hur skyddet för unga som drabbas av hedersrelaterat våld ska kunna utvecklas. Sedan 2008 ser vi att problematiken ökar inom hedersvåldsområdet, antal fall ökar men vi vet också att mörkertalet är enormt.

Med anledning av det ovan anförda föreslår jag:

Att fullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kompetensen inom skola och socialtjänsten inom staden för att möta hedersvåld, och att initiera ett samarbete med GAPF (Glöm Aldrig Pela och Fadime) för att förbättra kunskaperna inom skola och socialtjänst i staden.

Att fullmäktige uppdrar åt Vuxenutbildningen inom kommunen att ta fram material och information för hur SFI-lärare kan informera nya svenskar om hedersvåld och vilka lagar och normer som råder runt kvinnors sexualitet i Sverige.

Att uppdra åt kommunstyrelsen att se över möjligheterna att upprätta en Barnskyddsmyndighet för att där samla all kompetens inom området hedersvåld med annan krishanteringsmetodik, tvärvetenskapliga utbildningar med tillhörande personal för att kunna bistå alla instanser inom kommunen vid hantering av specialfrågor rörande barn, såsom omskärelse, tvångsgifte, egenmäktighet med barn och hedersvåld.

Hana Danielsson

